

**Extract uyt de resolutien van de heeren Staten van Hollandt
ende West-Vrieslant, in haer Edele Groot Mog. Vergaderinge
genomen op Saturdagh den 28. January 1690**

<https://hdl.handle.net/1874/21462>

EXTRACT

59.

9053

WB
894

uyt de Resolutien van
de HEEREN STATEN van
Hollandt en West-Vrieslant, in
haer Edele Groot Mog. Vergade-
ringe genomen op

Saturdag den 28 January 1690.

BY resumptie gedelibereert zijnde op de Missive van sijne Majesteit van Groot Britannien, als Stadthouder van dese Provincie, geschreven aen haer Edele Groot Mog. uyt Whithal den 17 deser loopende maendt, houdende dat hoogstgedachte sijne Majesteit wel geworden was haer Ed: Gr: Mog: Missive van den 4 deser maendt, waer by de selve hadden goetgevonden te laten toekomen seeckere Remonstrantie ende versoeck by Burgermeesteren ende Vroedschappen der Stad Amsterdam, aen de selve overgesonden, ende daer heenen streckende, dat den Hove Provinciael by haer Ed: Gr: Mo: mochte werden gelaest ende aenbevolen, uyt de Nominatie by de 36 Raden van welgemelte Stad, op den 28 deser Maend te doen, te verkiesen seven Schepenen voor den aenstaenden jare; ende had hoogstgedachte sijne Majesteit niet konnen ledig staen over dese saeck, hoogstgedachte sijn Majesteit buyten verwachtinge zijnde voorghekomen, haer Edele Groot Mogende te gemoet te voeren, dat de selve niet genoeghsaem was geïnformeert, oock voor het jegenwoordige geen genoeghsame bequaemheyt hadt om hem wel ende volkomentlijck te konnen laeten informeren, of de Privilegien, by welgemelte Stadt rot Ju-

A

stifica-

fificatie ende adftructie van der felfver ooghwit Geallegeert, fooda-
 nigh lagen, ende in foo precise ende positive termen als gefufineert
 ende vooorgegeven wierdt, dat hooghtgedachte fijn Majefteyt noyt
 yets fouden pretenderen ofte ondernemen, dat tegens de Pri-
 vilegien van den Lande of eenige Leeden van dien foude zijn, maer
 defelve met alle kracht helpen mainteneeren ende defendeeren, vol-
 gens derfelve Eed ende plicht; dat hooghtgedachte fijn Majefteyt
 ondertuffchen echter voor jegenwoordige niet anders konde oorde-
 len; dan dat het eenighfte grief 't welck foude konnen geimagineert
 worden, de electie der Schepenen van gewelte Stad gelaten werden-
 de op'den voet als voorheenen, foude beftaen ende refideren in den
 tijd van het doen der nominatie een weynigh te anticiperen, of daer
 inne, dat by toevel de af te gane Schepenen een weynig langer in hare
 bedieningen fouden worden gecontinueert; waer by komende, dat
 dewijle in de Commiffie aen hooghtgedachte fijn Majefteyt als Erf-
 Stadhouder van de Provintie van Holland gegeven, gantfch geen
 mentie wierd gemaect van dat by derfelfver abfentie de Electie,
 t'fijnder difpofitie fttaande by den Hove voorn. fouden werden ge-
 daen; feer apparent ende te geloven was, dat de refpective Steden
 in dien deele van de ftrichte obfervantie van diergelijcke Privilegien
 hadden gerenuncieert, ende dat fulcks des te meer fundament had-
 de, om reden dat in den jare 1674, ende over fulcks twee jaren
 na date van derfelfver Commiffie, by Refolutie van haer Ed. Gr.
 Mog. aen den Hove Provinciael was geinterdicieert ende verboden
 fich met eenige Politijque faeckente bemoeien; dat hooghtgedach-
 te fijn Majefteyt vertrouwde dat Burgermeesteren ende Vroedfchap-
 pen der Stad Amftterdam de voorn. redenen wel komende te over-
 wegen, niet fullen willen blijven infifteren op derfelfver voornoem-
 de fuffenue; maer nadien den tijd foo verre verlopen was dat die
 faeck in de grond niet fouden konnen werden ge-examineert, foo
 vermeynde hooghtgedachte fijn Majefteyt dat gemelte Burgermee-
 fteren en Vroedfchappen der Stad Amftterdam hare nominatie nu
 als veorheen aen de felve fouden behooren te zenden, om daer uyt
 de Electie by hooghtgedachte fijne Majefteyt ghedaen te worden,
 ende dat op den voet in haer Ed: Gr: Mo: Refolutie vanden 2 Fe-
 bruary 1689 verwar, de Schepenen, mitsgaders de fubalterne Recht-
 bancken

bancken der voorsz. Stadt Amsterdam souden behooren te continueren, ter tijdt toe de voorsz. Electie by de selve soulden wesen gedaen; sullende daer toe soo veel des noodts by haer Ed: Gr: Mog: autorisatie konnen werden verleent, in de Notulen van den 25 deser lopende Maendt gemelt; ende daer benevens reflectie gemaect zijnde, dat hooghstgedachte sijn Majesteit sich niet genoeghsaem heeft konnen laten informeren omtrent den toestandt en rechten sin van de geallegeerde Privilegien der Stadt Amsterdam, te meer, dewyle Burgermeesteren ende Vroedschap der Stadt Amsterdam, in de voorgemelte Remonstrantie geallegeert hebbende de Privilegien van Hertogh Philips, van den Jare 1449; van Vrouwe Maria, van den Jare 1476; van Keyser Karel, van den Jare 1516; van de Gouvernante Margaretha, van den Jare 1565; en specialijk dat van Koningh Philips, van den 3 January 1581; geen van alle de selve onder de Stucken, die tot adstructie van het gesustineerde van de Heeren Burgermeesteren ende Vroedschap voornoemt, de voorsz. Remonstiantie sijn bygevoeght, te vinden sijn, als daer aen geen Privilegie geannexeert zynde, als alleen een confirmatie van Koning Philips, van het vooren-gemelte Privilegie van Vrouw Maria, sonder dat het Privilegie van Vrouwe Maria selfs, het geen eygentlijk geallegeert werdt, in de voorsz. Acte van Confirmatie is geinserecet; ende waer uyt dan vervolghens Syne Majesteit geen de minste esclarcissement heeft konnen vinden, zynde daer alleen bygevoeght twee Articulen uyt het bekende Groot Privilegie van Vrouwe Maria, meldende van het doen van den Eedt, by de Stadhouders ende Raedsluyden, tot maintien van de Privilegien van den Landen ende Steden, waer over geen de minste different kan vallen, mitsgaders een Missive van den Heere Prince Willem van Orange hooghloffelijcker memorie, van den 5. February 1564. de welcke wel mentie maectt van een Privilegie, maer selfs voor geen Privilegie verstrecken kan; dat mede de voorsz geallegeerde Privilegien naetwkeurigh sullen dienen te werden ge-examineert, ende jegens den anderen geconfereert, om den rechten sin van de selve uyt te vorsien; mitsgaders geindageert, of geen andere Privilegien meer te vinden sijn, die eenigh licht ontrent die gene die geallegeert sijn, souden konnen geven, ende daer benevens ondersocht, of ende hoe verre,

het zy door autoriteyt van den Souverain, of by toestemminge van de Regeringe, daer van soude mogen wesen'afgegaen, en wat effect 't selve soude moeten voortbrengen.

Dat middelerwijle omtrent het doen van de Electie uyt de aenstaende nominatie van Schepenen moetende werden gedisponeert, die dispositie foodanigh soude behooren te werden gereguleert, dat de saecke soo veel doenlijck gelaten mogen werden in die staet, als de selve tot noch toe zijn geweest; ende dat notoir ende evident wesende, dat Zijne Majesteit van Groot Britannien soo lange het Stadhouderschap van de Provincie heeft ge-exerceert, schoon buyten de Provincie, ende sulcks absent geweest zijnde, de Electie van de respectieve Magistraten van de Steden van Hollandt en West-Vrieslandt, ende specialijck die van Schepenen van Amsterdam gedaen heeft, selfs nu binnen 'sjaers, tot twee distincte reysen toe, na de gedane Electie uyt de nominatie van den voorleden Jare, ende den Præsident ende Raden geduyrende die tijd, haer met de Electien noyt hebben bemoeit, vervolgens dese jegenwoordige Electie, op die gronden niet anders als door Syne Majesteit van Groot-Britannien, Erf-Stadhouder van dese Provincie, soude kunnen werden gedaen.

Dat het geallegerde Privilege van Koningh Philips van den derden January vijftien hondert een en tachtigh, zijnde het eenighste het geene mentie maectt van het doen van de Electie van Schepenen, by absentie van den Stadhouder, door den Præsident ende Raden voornoemt, soo in sich selven, als ten opsichte van 't geene daer op naderhand is gevolght, niet foodanigh is buyten alle bedenckelijckheyt, dat daer door sijne Majesteit, sonder examinatie ende indagatie, mitsgaders discussie, van 't geene daer ontrent soude kunnen worden voorgebragt, by provisie soude kunnen ende behooren te werden gesloten uyt die possessie, in de welcke deselve jegenwoordig is, dewijle daer jegens soude kunnen werden geallegeert, dat het selve eygentlijck niet is gegeven by Koning Philips, op welkersname 't selve is verleent, maer by hoogstgedagte Prins Willem van Orange, op een tijd als wanneer den selven by den Koningh van Spaigne al was gepræscrebeert, ende by den Staet de naem van den Koningh van Spaigne al uytgelaten, ende de Octroyen ende Ordonnantien al

op den name van de Staten begonnen gedepescheert te werden, ende oock effective by de Stad Edam albereyts een Octroy wegens haere Magistraets bestellinge van den Staet geobtimeert was.

Dat boven dien 't selve ten meerendeelen schijnt te hebben de forme van een Ordonnantie, soo om dat het versoek daer toe alleen door de Vertoonders is gedaen, als om dat 't selve alleen by provisie, ende tot dat anders soude werden geordonneert, verleent is.

Dat 't selve soodanigh by provisie verleent zijnde, oock t'allen tijden, met bewillighing van den Souverain, heeft kunnen, ende noch kan werden verandert, vermeerdert ende vermindert; ende by de Heeren Burgermeesteren ende Vroedschap der Stad Amsterdam daer van heeft kunnen werden afgegaen, dat voor soo veel dit geval aenlangt, 't een ende 't ander geoordeelt soude kunnen werden geschiet te zijn, dewijl de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschap der Stad Amsterdam van tijd tot tijd soo precijs niet hebben blijven staen, om by absentie van den Stadhouder, de Electie te laeten doen door den gemelten Præsident ende Raden; of hebben na de constitutie van den tijd, ende gelegentheyd van haere saecken, daer van al afgewecken, ende by haer Edele Groot Mog. contrarie dispositie versoght, ende geobtimeert; want in den Jare seftien hondert vijftigh de Stadhouderlijke Regeeringe wesende komen te cesseren, ende de gerechticheyt van den Præsident ende Raden, soo sy eenige hadden, daer door echter niet wesende vermindert, dien onaengesien de Heeren van Amsterdam aen haer Edele Groot Mogende, benevens de andere Steden van Holland, hadden versoght hare eygen Magistraets bestellinge te mogen doen, ende 't selve oock effective, vermits 't ophouden van de Stadhouderlijke Regeeringe, geobtimeert, sonder dat het gemelte Hoff daer ontrent naderhandt is gekent geworden.

Dat hoogstgedagte sijne Majesteit in den Jare seftien hondert twee en tseventigh Stadhouder geworden zijnde van dese Provincie, ende by haer Edele Groot Mog. Commissie geauthoriseert tot het veranderen van de Magistraten, daer door het voorschreve Octroy van den Jare seftien hondert vijftigh wel was komen te cesseren, maer geensints te reviseeren dat recht, het geen de gemelte Heeren Præsident ende Raeden te vooren mochten hebben gehad, ten zy haer Edele Groot Mogende den Præsident ende Raden van den Hove daer toe wederom mochten hebben geauthoriseert, of by de Heeren

Burgemeesteren en Vroedschap der Stad Amsterdam tot dien eynde op nieuws Octroy mochte wesen geobtrineert, waer van 't een noch 't ander notoire niet gedaen is, hebbende, haer Ed. Gr. Mo. ter contrarie by de voorengem. Resolutie van den Jare 1674. verstaen en verklaert, dat het Hoff sijn mer geen Politique saken soude bemeyen, ende oock de Heeren Burgermeesteren ende Vroedschap, noyt van haer Edele Groot Mogende soodanigh Octroy verloght, maer ter contrarie als vooren gemelt is, gecontinueert om haer Electie door Sijne Majesteit te laten doen, ende dat de gemelte Heeren Presidenten Raden van den Hove, selfs inden voorleden jare, als wanneer aen haer de nominatie van Schepenen van Amsterdam wierde overgelevert, om de Electie te doen, daer omtrent difficulteyt hebben gemoveert, ende de Heeren Burgermeesteren ende Vroedschap, op die voorgewende difficulteyten, haer wel hebben geaddressert aen haer Ed. Groot Mog., maer daer op echter soodanigh niet geïnsteert, of hebben te gelijk, in cas 't Hoff moghte continueeren in haere weygeringe, daer van afgegaen, ende in sulcken geval versoght, dat het selve by haer Edele Groot Mogende mogte gedaen werden, soo als deselve oock noch jegenwoordigh, by weygeringh van 't gemelte Hoff, by de voorz Remonstrantie daer van afgegaen, soo wanneer haer Edele Groot Mogende soude mogen goetvinden, haer eygen Magistraets-bestellinge te accorderen.

Dat 't geene voorsehre is, alsoo sullende moeten werden geëxamineert, wyders de determinatie vande tijd, tot het nomineren ende beëdigen vande voorz Schepenen, mede niet en soude kunnen wesen van die kracht, om buyten examinatie ende discussie, van 't geene daer jegens te seggen soude kunnen vallen, hooghstgedachte Sijne Majesteit te depollideren vande voorsehre Electie, want dat daer jegens mede soude kunnen werden voorgewendt, dat onderscheit moet werden gemaeckt tusschen de substantie van een Privilegie, ende 't geene de Graven effective hebben geabdiceert en overgegeven, ende tusschen het accessoir, 't geene veelmaels alleen tot goede orde en reglement is streckende, ende daerom in veele Privilegien niet alleen werden gevonden de woorden van gunnen en octroyeren, maer oock van ordonneren; dat d'overgifte van het doen vande nominatie, eygentlijk soude kunnen werden gehouden voor de substantie van het Privilegie, 't geene de Graven effective abdicieren, maer het setten ende beëdigen op een seckeren tijdt,

voor een Wet ende Ordonnantie, die de geene die 't selve aenbevo-
len is, schuldigh sijn, volgens den inhouden vande Privilegien te
onderhouden, doch 't selve door de constitutie ende veranderingh
van tijdt, mede eenige veranderinge requirerende, t'allen tijden
door den Souverain soude kunnen werden gedaen, ende dat 't selve
mede inde gront soude moeten werden geëxamineert, ende oock
evident was, dat schoon 't geene voorschreve is, geen nader inda-
gatie mochte requireren, echter de voorschreve gedetermineerde
tijdt, soo tot het doen vande nominatie, als het setten ende beëdigen
vande Schepenen, daer inne geen veranderinge soude kunnen maec-
ken, want gelijk in gevalle, na examinatie vande geheele saecke
verstaen mochte werden, Zijne Majesteyt als Stadhouder vande Pro-
vincie, tot de voorschreve Electie, met selufte van den Præsident
ende Raden gerechticht te wesen, de voorschreve determinatie van
tijdt, de selve van dat recht niet soude kunnen ontfetten, maer dat
daer omtrent een middel soude moeten werden uytgevonden, geap-
propriert na de constitutie ende gelegentheydt vande saecke, soo
soude oock voor jegenwoordigh hooghtgedachte Zijne Majesteyt
by provisie niet kunnen werden ontnomen, dat geene, waer van soo
lange hadde geuseert, maer even als vooren, die determinatie van
tijdt foodanigh moeten werden gereguleert, dat het voorschreve
voorrecht ofte possessie, om de voorschreve Electie te doen, daer
door niet soude kunnen werden gekrenckt; dat op die wijze in voo-
rige tijden geprocedeert was geworden; dewijl volgens 't voorige
geallegerde Privilegie van Hertogh Philips; vanden jare 1449. de
nominatie alleen twee dagen voor de vernieuwinge en aenstellinge
van Schepenen gedaen werdende, by 't vooren gemelte Privilegie
van Vrouwe Maria geordonneert is, 't selve te moeten werden ge-
daen vijf dagen te vooren.

Dat ontrent die determinatie van tijt, gevolght werdende de voet,
vervat in haer Edele Groot Mog. Resolutie van den tweeden Fe-
bruarij seshien hondert negen en tachtigh, ende by de Heeren van
de Regeringe der Stad Amsterdam als doen aen haer Edele Groot
Mog. selfs verfocht, ende by alle de andere Leden niet alleen ten
opfichten van de Schepenen der Stad Amsterdam, maer oock ten re-
guarde van de Electie van hare respectieve Magistraten gheamp-
lesteert, ende nu weder by de gemelte Missive van hooght-ghe-
dachte syne Majesteyt voorgelagen, de saecken buyten eenige ver-
andere

anderinge ontrent de voorſz Electie voor't tegenwoordige fullen werden gehouden in die ſtaet, als de ſelve laetſt gelaten zijn geweest.

Dat alſoo op die voorige voet, ende volgens de voorgaende voorſlag van de Heeren van Amſterdam, de teghenwoordige Schepenen van Amſterdam werdende gecontinuert, alleen tot de Electie ſal weſen gedaen, ende dat alles onvermindert ende ongeprejudiceert de Privilegien der Stad Amſterdam, de ſelve daer mede geen de minſte grif ſal kunnen werden geïnſticeert; daer ter contrarie door het doen vande Electie door de Heeren Præſidenten Raden, of de Heeren Burgemeesteren der Stad Amſterdam, ſyne Majest. van Groot Brittannien, als Stadhouder vande Provincie, by proviſie ſoude werden ontnomen dat gene, waer van tot noch toefonder interruptie geuſeert hadde; en ſulx te min redelijck ſoude weſen, dewijl hoogſtged: ſyne Majesteyt geen occasie gegeven hebbende, dat de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschap der Stadt Amſterdam voornoemt, de voorſz hare Remonſtrantie ſoo laet hebben overgegeven, dat die ſaecke voor het doen van de voorſz nominatie niet in de grond heeft kunnen werden ge-examineert, de ſelve daer door oock niet kan werden benadeelt; hebben haer Edele Groot Mo. haer geconformeert met de hoogſtwyſe conſideratien van hoogſtgedachte Syne Majesteyt van Groot Brittannien, vervat in de vooren-gemelte Miſſive; ende vervolgens goetgevonden ende verſtaen, dat de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschap der Stad Amſterdam, hare nominatie van Schepenen fullen overſenden aen hoogſtgedachte Syne Majesteyt, om daer uyt by de ſelve, als Stadhouder van de Provincie, de Electie gedaen te werden, ende dat op den voet in haer Ed. Groot Mog. Reſolutie van den tweeden February ſefthien hondert negen en tachtigh vervat, de Schepenen, midtſgaders de ſubalterne Recht-bancken der voorſz Stadt van Amſterdam, in haere dienſt fullen continueren, ter tydt en wylen de Electie van nieuwe Schepenen voor de voorſz Stadt ſal zyn ghedaen; ſonder dat haer Edele Groot Mog. verſtaen, by deſen eenighe præjudicie te willen leggen aen de Handveſten en Privilegien der voorſz Stadt Amſterdam: Ende ſal van deſen kenniſſe gegeven werden aen hoogſtgedachte ſyne Majesteyt van Groot Brittannien, als Stadhouder van deſe Provincie, om te ſtrecken tot des ſelfs naerichtinghe; midtſgaders aen den Præſident ende Raden van den Hove, als mede aen Burgemeesteren en Vroedschap der Stadt Amſterdam, om haer daer na te reguleren. Accordeert met de voorſz Reſolutien.